Türk Çocuk/Ergenlerde Kidscreen Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türk Çocuk/Ergenlerde Kidscreen Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31828

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Türk Çocuk/Ergenlerde KIDSCREEN Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi Ölçe?i, çocuk ve ergen popülasyonunda sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesini (S?YK) ölçmek amac?yla geli?tirilmi? uluslararas? bir arac?n Türkçe uyarlamas?d?r. Orijinal olarak 52 maddeden olu?an bu ölçek (KIDSCREEN-52), Türkiye'deki çocuk ve ergenlerin psikososyal ve fiziksel iyilik hallerini de?erlendirmek üzere Hakan Baydur ve arkada?lar? taraf?ndan 2016 y?l?nda valide edilmi?tir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in kültürel olarak uygunlu?unu ve psikometrik aç?dan güçlü güvenilirlik ve geçerlilik özelliklerini göstererek, Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kullan?m?na olanak tan?m??t?r.

Anahtar Kelimeler

KIDSCREEN, Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi, Çocuk, Ergen, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Türkiye.

Yazarlar

Baydur, Hakan; Ergin, Deniz; Gerçeklio?lu, Gizem; Eser, Ege.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, 8-18 ya? aral???ndaki çocuk ve ergenlerin kendi bildirimlerine dayal? olarak sa?l?kla ili?kili ya?am kalitelerini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu adaptasyon, KIDSCREEN ölçe?inin Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda uluslararas? standartlara uygun olarak kullan?labilmesini sa?lamay? hedeflemi?tir. Ölçek, çocuk ve ergen sa?l??? ara?t?rmalar?nda ve klinik de?erlendirmelerde standart bir ölçüm arac? sunmaktad?r.

Ölçek, farkl? sa?l?k durumlar?, kronik hastal?klar, tedavi yöntemleri ve sosyal çevrelerin çocuklar?n ve ergenlerin ya?am kalitesi üzerindeki etkilerini kar??la?t?rmal? olarak incelemek için kritik bir araç görevi görmektedir. Ara?t?rmac?lar, bu sayede müdahale programlar?n?n etkinli?ini ölçebilir ve ulusal düzeyde sa?l?k politikalar?na kan?ta dayal? katk?da bulunabilirler.

Yap? (Construct)

Ölçek, çok boyutlu bir yap? olan Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi (S?YK) yap?s?n? ölçmektedir. KIDSCREEN-52, genellikle fiziksel iyi olu?, psikolojik iyi olu?, özerklik ve ebeveyn ili?kisi, sosyal destek ve arkada?lar, okul ortam? ve zorbal?k gibi geni? kapsaml? 10 temel boyut alt?nda toplanan 52 maddeden olu?ur.

Bu boyutlar, çocuklar?n ve ergenlerin ya?am kalitesini sadece fiziksel sa?l??a indirgemeden,

ARABPSYCHOLOGY.COM

psikososyal ve çevresel faktörleri de içeren çok yönlü bir bak?? aç?s?yla ele al?r. Ölçek, bireyin sa?l?k durumunun ya?am memnuniyetini ve genel iyilik halini nas?l etkiledi?ini derinlemesine analiz etmeye olanak tan?r ve bu nedenle klinik psikoloji ve pediatri alanlar?nda yayg?n olarak kullan?lmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe formunun yap? geçerlili?i, 52 maddelik versiyon için gerçekle?tirilen Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi?tir. DFA uyum indeksi sonuçlar?, KIDSCREEN-52'nin orijinal 10 boyutlu yap?s?yla uyumlu oldu?unu ve Türk popülasyonunda iyi düzeyde bir model uyumu gösterdi?ini ortaya koymu?tur. Bu bulgular, ölçe?in yap?sal geçerlili?inin sa?land???n? kan?tlamaktad?r.

Ayr?ca, yak?nsak geçerlilik (convergent validity) çal??malar? kapsam?nda, KINDL ölçe?i gibi benzer yap?lar? ölçen di?er araçlarla olan korelasyonlar de?erlendirilmi?tir. KIDSCREEN ve KINDL ölçeklerinin birbirine benzer yap?lar? aras?ndaki korelasyon katsay?s? de?erleri (r=0.45 ile r=0.62 aras?nda) di?er boyutlardan daha yüksek düzeyde bulunmu?tur. Bu yüksek korelasyonlar, KIDSCREEN ölçe?inin ölçmeyi amaçlad??? S?YK yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve geçerli oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Türkçe uyarlaman?n iç tutarl?l?k güvenilirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak test edilmi?tir. Çocuk/ergenlerin kendi bildirimlerine dayanan sürümde (KIDSCREEN-52, KIDSCREEN-27 ve KIDSCREEN-10 indeks), Cronbach Alfa de?erleri 0.69 ile 0.95 aras?nda da??l?m göstermi?tir. Bu geni? aral?k, ölçe?in tüm boyutlar?nda ve farkl? uzunluklardaki versiyonlar?nda genel olarak yüksek ve kabul edilebilir düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Ölçe?in anne-baba sürümünde de benzer ?ekilde güçlü iç tutarl?l?k de?erleri rapor edilmi?tir. Ebeveyn bildirimlerine dayal? bu sürümde Cronbach Alfa katsay?s? 0.68 ile 0.94 aras?nda de?i?mektedir. Bu sonuçlar, ölçe?in hem uygulay?c? hem de ebeveyn perspektifinden tutarl? ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nda, KIDSCREEN-52'nin yap?sal uygunlu?unu de?erlendirmek amac?yla ileri düzey istatistiksel yöntem olan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in orijinal 10 boyutlu faktör yap?s?n?n Türk örneklemine iyi uyum sa?lad???n? gösteren uyum indeksleri ile desteklenmi?tir.

Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n kültürleraras? adaptasyon sürecinde korunabildi?ini

ARABPSYCHOLOGY.COM

ve her bir boyutun kendine özgü S?YK alan?n? ölçtü?ünü göstermi?tir. Bu durum, ara?t?rmac?lar?n elde edilen alt ölçek puanlar?n? güvenle kullanabilmeleri için önemli bir psikometrik dayanak olu?turmaktad?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Kendi Bildirimli Ölçek (Self-Report Scale). Ayr?ca anne-baba (ebeveyn) bildirimli sürümü de mevcuttur.

Mevcut Diller: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal KIDSCREEN), ve di?er uluslararas? diller.

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve Ergenler

Ya? Grubu: Genel olarak 8-18 ya? aral???.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de ya?ayan sa?l?kl? ve klinik popülasyonlardan al?nan çocuklar ve ergenler üzerinde valide edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek 52 maddeden olu?maktad?r (KIDSCREEN-52 tam sürümü). Ayr?ca 27 maddelik (KIDSCREEN-27) ve 10 maddelik (KIDSCREEN-10 indeks) k?sa versiyonlar? da mevcuttur. Derecelendirme format? kaynakta belirtilmemi?tir, ancak genel KIDSCREEN ölçe?i 5 noktal? Likert tipi bir yan?t sistemi kullan?r.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, DFA, Türk Popülasyonu, ?ç Tutarl?l?k, KINDL.

Yazarlar ve ?leti?im Bilgileri

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi Kaynakta Sa?lanmam??t?r.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: hakan.baydur@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Sorumlu yazar Hakan Baydur ile ileti?im, sa?lanan e-posta adresi arac?l???yla yürütülebilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2016

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m?, telif haklar? ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Hakan

ARABPSYCHOLOGY.COM

Baydur veya orijinal KIDSCREEN geli?tirici grubu ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF doküman? burada indirilebilir: turk-cocukergenlerde-kidscreen-saglikla-iliskili-yasam-kalitesi-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Baydur, H., Ergin, D., Gerçeklio?lu, G., & Eser, E. (2016). Reliability and validity study of the KIDSCREEN Health-Related Quality of Life Questionnaire in a Turkish child/adolescent population. *Anatolian Journal of Psychiatry*, *17*(6), 496-505. doi: 10.5455/apd.214559

Türk Çocuk/Ergenlerde Kidscreen Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddelerinin tam listesi kaynak içerikte aç?kça belirtilmemi?tir. Ölçek, KIDSCREEN-52 tam sürümüne kar??l?k gelen toplam 52 maddeden olu?maktad?r.

Ölçek 52 maddeden olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM